

Podzemna katedrala v Olševi

Domačinom je bila Potočka zijalka znana že od njega dni in okrog nje so se pletle najrazličnejše legende

Ljubljana, 16. avgusta.

Potočka zijalka se odpira naravnost proti Kamniškim planinam; čudovit razgled so ti nudi in zijalka iz globine okrog 30 m. V okviru nazobčanih in krašno oblikovanih svodov, ki se rišče iz somraka, zagledaš v polni svetlobi ter čistih barvah eno najlepših gorskih panoram. Zdi se, da gledaš skozi veliko okno visoko pod nebom, v isti vinski, z najvišjimi vrhovi Savinjskih alp. Tako visoko, da leč od življenja, pa vendar išče sledove davno minulih življenj; kot da je že zdavnaj spoznal človek, da je tu lepo, da živel tu in zdaj lopata raziskovalca rije v zemeljske plasti.

KAKO JE NASTALA POTOČKA ZIJALKA

Ogromni skladi skal leže v teh zijalkah in tu in tam segajo visoko od ravnine. Vse kaže, da so se od stropa odločili veliki skladi kamenejo se vedno lušči. Naravne sile delujejo počasi. Voda pronica skozi strop. Kamene preperi v tisočletjih, tudi tvarina živi ter umira. Led razgajanja skale, apnenec se razkraja. Težnost igra veliko vlogo. Ogromni svodi tišče z vso težo nad zijalko in ko se kje malo narusi ravnotežje, se začne luščiti od stropa skale. Iz komaj vidnih razlogov nastanejo s časom velike reže in živa skala se začne cepiti in razpadeti. Mnogo se pa seveda porusi ob potresih, ki so v primeru z dolgotrajno življeno zemljo, prav za vsakdanji pojavi.

Toda, kako je nastala Potočka zijalka? Ali jo je počasi izkopala tekoča voda? Ali so v pradavnini pljuskočajoči morski valovi dolobi v Olševo? Ali se je odtrgalo skalovje od Olševe v silnem oblikovanju ter rojstvu gora? Ali je zazijala Olševo ob mogočem potresu? Učenjaki domnevajo, da je nastanek Potočke zijalke tektonskoga značaja. Olševo je tukaj geološki prelomnik, kar se lahko prepriča kmalu celo lajik. Starejše in mlajše kameneine se zelo mesejo. Tu so bili njegi dini silni naravnimi procesi. Zemeljska skorja se je gubala in nastale so naše krasne planine. Pri tem so pa se mešale zemeljske plasti, stikale, dvigale ter lomile. V zemlji so nastale razpole, tu so pa začele zijati gore in zdaj nam zijalka govore o življenu matere zemlje in človeka na nji.

ZGODOVINA TISOČLETIJA V ZEMELJSKIH PLASTEH

Zijalka ni ostala torej takšna, kakršna je nastala v neznanji davnosti. Živela je naprej. Skozi strop je pronica voda ter razkraja skale, apnenec. Tvorili so se kapniki, ki so pa v tisočletjih tudi popadali od stropa. Zasule so jih skale. Proces se je nadaljeval in se še nadaljuje. Pred ledno dobo je bil v zijalki silen podor; od stropa so se odtrgali ogromni skladi skalovja. Tako so se ta zijalka zelo dvignila; prej je bila jama spodaj, zdaj je zgoraj. Morda je imela zijalka več etaz, ki so pa zdaj pokopane pod skalovjem. Pod njimi najbrž ni ostalo več nobene odprtine, ker se je zrušila prevelika masa skal.

Na porušeno skalovje je v zemeljskih plasteh pisalo življenje svojo zgodovino. Zijalko so začeli raziskovati sistematično naprej od vhoda. Kopljivo ob levi steni, zdaj so že približno 30 m od vhoda. Samo v plasteh na levi strani so v bližini vhoda najde, na desni so samo plasti sige brez vsekih znakov življenja iz minulosti. Kaže, da je bilo na levi strani bolj toplo, zavjetje, kot je še dandas. V zijalki nerijo vsek dan temperaturo pri vhodu in na koncu. Najnižja temperatura je pri vhodu na desni strani, okrog 6 stopinj poleti, dočim je v notranjosti po 12 in največ 13 stopinj pozimi in poleti. Prav tako se je torej nasebil v zavjetu na levi strani, kjer so našli 3 do 6 m debele zemeljske plasti na skalovju udrtega stropa, in sicer plasti kapnikov, odtrgnih od stropa, aluvialne plasti in sigo in diluvialne plasti polne kosti jamskega medveda. Plasti vise proti vhodu, odnosno skladi udrtega skalovja se dvigajo od vhoda proti notranjosti. Na desni strani pri vhodu so plasti sige izredno debele, da je težko reči, kako globoke bi morali kopati do dna. Po nakujuju, ko so preiskovali debeline teh plasti pred dvemi leti, je našel prof. Brodar 7 zob muškatnega pika. To je edina najdrah teh kosti tako daleč na jugu. Muškatni bik še ni izumrl ter živi še edino v vzhodni Grönlandiji. Očitno je, da je prav tako prinesel v zijalko nekaj kosti živali, ki je ni poznal ter se so mu zdalec njeni kosti izredno posebnost, nikar pa ne kaže, da bi bila žival ubita kje v bližini.

Na levi strani, kjer kopljijo sistematično navznoter, so našli v globini 3-5 m ogromno, 20 kv. m obsegajoče ognjišče s plasti ogla, ped debelo, na nekaterih krajinah, kjer se je oglje razlezo med nizje plasti, pa ga je bilo okrog 75 cm dabela. Dočim so že našli 7 ognjišč, a to je največje.

Najzanimivejše, kar so odkrili pri: odkopavanju, so plasti kremljevih kamenčkov, debeline grahovega zrna. Te plasti so debele po nekaj centimetrov in so povsem prilagoden legi spodnjih plasti. Predvsem je treba povedati, da na Olševe ni kremenjaka ter je zaradi tega izključeno, da bi kamenčke naplavila voda, a zoper to govoriti tudi tega plasti kamenčkov. Odkod so torej prišli kamenčki v zijalki? Najnaravnije je razlag, da jih je tja nanesel pravčok s posebnim namenom. Morda je na posutih tleh obdeloval medvedove kože ter je način obdelave zahteval kremenjakovo zrnino. Zdaj si ne moremo razlagati v sva zanesljivostjo, kaj je prav za prav s tistimi zrcni. Preseča, da so skoraj vsa enake debeline.

Kopljeno zelo previdno ter dobro preščojo siberno kopato materialja. Debeline in globini plasti merijo od vodoravnice, ki jo označuje napet metvez. Prof. Brodar dela skice terena in profilov zemeljskih plasti, vse važnejše najdbe pa tudi fotografira. Spleh pa dela po znanstvenih načelih. Siberno kost zabeleži ter ima popoln zapisnik vseh odkopanih kosti, ki jih ni malo; le ogled si nekolič kup medvedovih kosti pred zijalko!

ODKRITJE ZIJALKE

Zijalka je bila znana domačinom že od njene dne, a v njo najbrž ni vihče mnogo zahajal, že zaradi tega ne, ker so se o nji pletle najrazličnejše legende. Pač pa se se v nji zadrževali vojsci učenjaki za časa

tridesetih vojne, kar pritojajo ognjišča v notranjosti jame, kjer je tudi še mnogo povsem trhlega lesa. Preden so začeli raziskovati zijalko, je bil vhod skrit ter ni bilo tako velike odprtine, zato turist ni tako lahko našel zijalko. Domačini na takšne zanimivosti ne opozarjajo turistov, ker se jim zide zijalka nekaj navadnega, saj jih je tam toliko. Seveda so mnogi turisti tudi vedeli za zijalko, a jis niso pripisovali niti posebega. Tudi prof. Brodar ji ni posvečal posebne pozornosti. Ko je pa pred leti, pred 1928, bil v zijalki, ge je napotila v skalo vdolbena skleda pri vhodu na desni strani na misel, da je v jami živel človek. Zdaleka pa ni mislil na to, da zijalka skriva tako važne prizdežljivosti in davnine. Tedaj je že zahajal v zijalko neki Nemec, ki je iskal v njej kosti, ki so mu še manjšake za sestavo skeleta jamskega medveda za celovski muzej. Tudi Nemec se ni niti sanjal, da jama skriva še važnejše od kosti jamskega medveda. Zijalko kot toršice prazgodovinskih najdb je torej odpril prof. Sr. Brodar in mimo tega ne morejo niti Nemec, ki proglasa Potočko zijalko za – avstrijsko!

Prof. Brodar nerad govoril o tem, ker želi, da bi raziskavanje napredovala neovirano. Nemci osebno izvajajo polemiko in že mnogo črnila se je prelilo v nemških listih o »sporni« Potočki zijalki, ki sicer leži ob avstrijski meji, a v naši Olševi in

ima vhod le od naše strani. Čeprav sega da leč v goro, s tem ni rečeno, da je njen konec v Avstriji. V interesu avstrijskih ljubiteljev Potočke zijalke bi najbrž bilo, če bi mogli zavreti naše znanstveno delo in je jasno, kam pes tako moli, ko žele, naj bi mednarodna komisija v zijalki ugotovila, komu pripada zijalka, odnosno, kje bi naj bila v podzemju meja med obema državama. Vsa diplomatski spor zaradi Potočke zijalke bi bil iz tete svit. Izven debate je, da je zijalka naša, da leži na naši strani ter se nam ni treba niti sklicevati na to, da so tudi na oni strani Olševe že od njega dne živeli naši ljudje, ki se zdaj govorijo slovensko. Ce pa že Avstriji hočejo imeti konec Potočke zijalke, ki leži po njihovem meniju v Avstriji (kar je seveda zelo dvomljivo), naj si jo laste in naj hođijo v njo, same ne čez našo mejo – kot jih je odgovoril prof. Brodar. Naj si torej izvrtoj luknjo v zijalko s svoje strani, da se ne bode ved tihotapili čez mejo kot tato.

Naši raziskovalci so našli še vsako leto v zijalki sledove brškačev, ki so hodili skriva v zijalko iskat ter kras znanstvene zaklade. To dovolj jasno kvalificira njihovo moral.

Zlasti na kraju daleč v notranjosti zijalke, kjer je raziskoval tla prof. Brodar

prva leta, junak, ki se postavlja tako juško v vsakem listih, brška ter prekopa-

v vsakem letu, kjer prehoda z delom naš znanstvenik. Govoril sem že o potrebi, da bi se naj zijalka zaprla, s čimer bi bil presek »gordiški vozlec«. Toda najti je treba sredstva in najti jih moramo, ne da bi še

bilo treba pisati apele na javnost in poklicane. Do 15. t. m. bo še prof. Brodar na delu v zijalki, nakar bo delo počivalo do prihodnje sezone in dragoceno toršice znamenitih zakladov bo zopet dostopno tihotapcem. — (Dalej)

Ureditev Gradu počasi napreduje

Vrtnarska dela so se povsem ustavila, delači le še zidari pri ščitah.

Ljubljana, 16. avgusta.

Lahko bi tudi rekli, da dela na Gradu sprosto ne napredujejo. Nekaj časa smo govorili o velikopotezni načrti ureditev ter dokazovali, kako velikega pomena bi bilo, da bi Grad dobil lice, kakršnega bi moral imeti že zdavnaj. Od lepih načrtov je ostalo zelo malo in velikopoteznejši delo so preprečile mnoge ovire, ki jih niso niti predvidevali. Končno so se vsa dela koncentrirala pri trdnjavskem zidovju, ki očitno niso vedeli kaj početi z njim in najbrž še ni nikomur povsem jasno, kaj bo iz vsega nastalo.

Na velikopotezno ureditev Gradu zdaj ni več misliti. Načrtov ne morejo uresničiti predvsem zaradi tega, ker za delo niso sredstev iz rednega mestnega proračuna in lastnik seenožet nočajoči odstopiti zemljiste za poti pod primernimi pogoji. Doslej pa bila tudi dela na Gradu toršice, kjer je občina predvsem zaposlovala nezaposlene s sredstvi, ki so določena za podpiranje nezaposlenih. Zdelo se je, da so začeli urejati Grad samo zato, da bi zaposlili nezaposlene, in ne iz potrebe. Res je lahko odložiti takšna dela, vendar ni upravljeno. Da jih odlagajo. Ce so že izdelani načrti za ureditev Gradu, bi morali imeti tudi izvesten program dela, ki bi se ga načelno držali. Toda pri nas je že običaj, da nastajo načrti ne glede na njihovo finančno stran, na možnost izvedbe, odnosno jih ne jemljo v račun pri sestavljanju proračunov. O važnih načrtih glede mestnih javnih del bi morali razpravljati s posebnim zanimanjem v občinskem svetu, kjer bi jih naj na pravem času v načelu sprejeli ali odklonili. Najbrž bi se javnost mnogo bolj ogrela za raznajna dela, če bi se o njih razpravljalo več javno.

Zdaj delo na Gradu prav za prav počiva. Vrtnarska dela so se povsem ustavila, delači le zidari pri ščitah. Koliko načrtov je nastalo, odnosno nastajalo letos za zidari, ne moremo povedati. Pač pa je znano, da so bile ščite hvaljeni pro

blem ter je bil izdelan poseben tehnični načrt, a končno je imel glavno besedo arhitekt. Morda so si tehnični sami zamislili ureditev drugače. Odkrivali so tudi nekakšne podzemeljske rove, ki so jih pozneje, ko je bilo zaradi tega treba podbetonirati zunanjji trdnjavski zid, zopet zasuljati. Sploh bi bilo težko zasledovati vse načrte in podvige pri popravljanju ščitev. Po nekem načrtu bi bila tudi na zunanjih strani ščitev na nasipu. Zdaj pa zidovje na zunanjih strani restavrirajo do tal, in sicer tako, da odkrivajo vse slab zid od zdravega, utrdin ne podzidavajo, pač pa le zamažejo stike, da bi voda ne pronica med zidovje. Po zidu bodo nasadili plezalke, ki bodo povsem prerasle sivo, razdrapano zidovje. Vprašanje je, če bo popravilo res obranilo zid pred razpadanjem več kot nekaj let. Zidovje bo zdaj zaradi hravostosti še bolj izpostavljeno vremenskim vplivom, ker se bo na njem bolj nabiral sneg in tvoril led. Na vrhu bo zidovje zaključeno s hodnikom, ki je razširjen kot zidec ter tvori majhno streho. Tlak je iz obklesanih kamenitih plošč in najbrž bo hodnik dostopen tudi za sprehajalce, da se bodo sprehajali po njem kot trdnjavski straži... Zgoraj je torej previšni hodnik majhna streha, ki pa se ne more ščiti zidovju pred dejstvjem do tal, ker je zelo nagnjen.

Velikega zidu je na južni strani popravljeno približno tri četrte površine, morajo ga pa popraviti še na vzhodni strani ob Regallyjevem gaju. Prav tako bodo morali popraviti prej ali slej zidovje ob malih ščitah. Zato delo ne bo končano pred zmago. Pozivamo se bo najbrž rušilo prizidano zidovje, samo, da ne bodo imeli z njim dela drugo leto.

Od dela, ki so ga opravili nedavno, je še treba omeniti, da so postavili na preurejene terase na južni strani gradu visoke latrinci (pergole), ki se bodo po njim vzpenjale plezalke ter bo na terasi prijeten, senčen kotiček.

norarne uslužbenke tečajev nastavijo pragmatično.

Konferenci so sledila strokovna predavanja. O ureditvi kmetijskega vrta je predaval g. strokovni učitelj Vardjan, o glavnih smernicah posebevanja živinoreje in o mlekarstvu g. prof. ing. Kropivšek, o ureditvi našega kmetije z gospodarsko-upravnega stališča ravnatelj ing. Petkovšek in o kulturi in uporabi lanu kmet. svetnik ing. Sadar. Demonstriralo se je tudi tkanje domačega platna.

S konferenco je bila dosežena enotnost v poučevanju na potujočih kmetijskih gospodarskih tečajih, kar bo ugoden vpliv na uspeh tečajev in na celotno kmetijsko gospodarstvo.

Na konferenci je bila prva po ujedinjenju, narekovala jo je pa potreba, da se delovno tečajev pravilno usmeri, da bodo čim bolj odgovarjali svojemu namenu, to je

Novo mesto, 15. avgusta.

V ponedeljek se je priprjal z avtomobilom v Novo mesto prokurist zagrebške tvrdke Raušer, g. Ječinski Juraj. Poslovna pot ga je vodila v Kočevje in Ljubljano. Sofir je njegov Šofer po banovinski cesti prvega reda. Nič hudega slučet sta privolila blizu graščine Srebrnice, kjer je ozek mostiček in to sredi dvojnega, zelo opasnega ovinka, ki je obdan z obcestnimi kamnimi. Na tem ozkem prostoru je na mokri cesti zadnji del avtomobila za malenkost zdrsnil v stran, kar je imelo za posledico težko nesrečo. Mali zaokret zadnjega dela avtomobila je povsem zadostoval, da je sprednji del zadel v obcestne kamne. Nagli spust je bil tako močan, da je odbil na mostiček nekaj kamnov, sam avtomobil pa je v velikem loku odletel na bližnji travnik, kjer je obležal, obrnjen v nasprotno smer, s kolesi navzgor.

Potnika sta obležala pod avtomobilom. Prvi je prišel k sebi od padca prestrašen sofer, kateremu se je posrečilo zlesti izpod vozila. Sofer je takoj prisokil na pomoci težko poškodovanemu gospodarju g. Ječinskemu, ki ga je težavo izvlekel izpod razbitega avtomobila. Na kraju nesreče je kmetijski deželnik načrtoval, da se delovno tečajev načrti v določeni vrsti.

Krogle: Kovačević (Cone.), izbirno dr. Narancić (Cone.) in Kleut (Jugosl.). Disk: dr. Manojlović, dr. Narancić (oba Cone.), Kleut in prof. Ambrož. vsi izbirno.

Kopje: Kovačević, Kleut, Nikolić, Miloš, Brunet, vsi izbirno.

Disk helenški: Kleut, izbirno Bojović, dr. Narancić, Kovačević.

Kladišvo: Goč (Hašk) in Stepišnik (Ilijira).

Škof v višino: dr. Buratović (Cone.) in Martini (Prim).

Škof v dolino: dr. Buratović, izbirno Cvetkojet in inž. Kallay.

Škof ob palici: Izbirno Bakov, Feigel, inž. Kallay in Neli Zupančič.

Danes ob 4. 7.15 in 9.15
BOMBA SMEHA
Paul Hörbiger, P. Heidemann.

Elitični kino Matica
Telefon 21-24

Temperamentna in šarmantna FRANČIŠKA GAAL

To je dekle, ki ima res papriko. Oglejte si film „PAPRIKA“

DNEVNE VESTI

— Is finančne službe. Upokojen je davkar VIII. pol. grupe Žumer Maks pri davnini upravi v Celju.

— Izlet Beograjanov v Slovenijo. Podatki smo že, da priredil beograjski „Putnik“ od 18. do 23. t. m. s posebnimi vlakom izlet v Slovenijo. Izletniki se odpeljejo iz Beograda v soboto ob 18., vrnejo se pa v četrtek ob 17.15. Posetijo Bled, Kranjsko goro in Bohinj, kar bo med njimi posameznejših in bolj utrjenih se napotijo na Triglav, Mojstrovko, Stol, Črno prst in Golic. Vožnja od Beograda do Jesenic in nazaj bo veljala 135 Din.

— Glavna skupščina JUU v Beogradu. Opozarjam, udeležence glavne skupščine, da si morajo poleg voznega, listka nabaviti pri zeleniških blagajnih tudi posebne legitimacije po 5 Din. Te legitimacije morajo dati overitvi pri povratku pri zeleniških blagajnih v Beogradu. Udeleženci iz dravskih banovin odpotujejo 17. t. m. ob 9. uri zjutraj iz Ljubljane.

— Svetana blagoslovitev Skalškega doma. Na predverje bodo zagoreli kroševi na planinah, dom na Voglu bi pa začaral v modrem svitu bengaličnega ognja, ki se bo čez dan spremenil v živo zeleno barvo. Raznobarbne rakete bodo pri osvetljene Bohinjsko jezero v pravljenci ljudi. Po ljubljanskih izložbah so se pojavili izredno lepo izdelani lepaki Skalškega doma na Voglu, delo goipa. Terpina, katere je TK Skala izdal za hodoča zimsko sezono v reklamne svrhe in ki sedaj opozarjajo na blagoslovitev doma. Tisk izdarker Čemazar priča o izredno visoki kvaliteti naših litografskih podjetij. Skala hoče torej blagoslovitev in otvoritev opraviti izredno svedano. Za Bohinj je organiziran avtobusni izlet z odhodom v soboto ob 19.30 izpred Evrone, drugi avtobus pa v nedeljo ob 4. zjutraj. Vozovnice si je treba preskrbeti pri t. m. „Alpinu“ na Tyrševe cesti.

Pri razdraženih živilih, glavobolu, nespuščaju, utrujenosti, pobistoti, tesnobnosti, imamo v naravnini „Franz Josefov“ grenčici domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabih prevari takoj preženemo. Slovenski zdravniki priznavajo, da učinkuje „Franz Josefov“ voda sigurno tudi pri ludeh višje starosti. „Franz Josefov“ voda se dobri v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Iz »Službenega lista«. Službeni list kr. banske uprave dravskih banovin Št. 65. z dne 15. t. m. objavlja pravilnik o obveznem zavarovanju prevoznih podjetij, obome pogoje za zavarovanje zakonske jamstvene dolžnosti podjetij za prevoz potnikov z motorimi vozili, popravek razglase o občinskih volitvah v Poljaskovi in na Pragerskem, razglas o razpisu volitev občinskega odbora v občini Tabor in objavo o pobiranju občinske trošarine za leto 1934, v občini Sedorjevo.

— Nov sodni tolmač za slovenski in nemški jezik, Apelacionski sodišče v Ljubljani je imenovalo lastnika gospodarske pisarne na Gilincu pri Ljubljani Josipa Trifunca za stalno zapriseženega sodnega tolmača za nemški jezik na se-dežu okrožnega sodišča v Ljubljani.

— Vlomitev v občini Tabor. Kar je bila ustanovljena nova občina Tabor v celjskem srezu, so razpisane za to občino volitve občinskega odbora, ki bodo v nedeljo 16. septembra.

— Združitev zagrebškega in osješkega gledališča. Pravstveno ministrstvo je odredilo, da se zagrebško in osješko gledališče združita. Uprava osješkega gledališča bo ostala še nadalje neodvisna glede proračuna, mora pa delati v popolnem sporazumu z upravo zagrebškega gledališča glede se stavljanja repertoaria, izbira osobja, tehnične opreme predstav ter predstav izven svojega sedeža, v prvi vrsti v savski banovini. Uprava zagrebškega gledališča bo moralna odločil podpirati upravo osješkega gledališča v umetniškem in tehničnem pogledu.

— Kongres članov udruženj kurilnic državnih zelenic. Od 17. do 19. t. m. bo v Splitu kongres članov jugoslovenskega udruženja kurilnic državnih zelenic. Davi so prispevali z brzovlakom v Split delegati iz vseh mest, kjer so kurilnice državnih zelenic.

— Izlet na českoslovaško. Jugoslovensko-českoslovaška liga v Zagrebu priredila v zvezi s pravljom 350 letnice naselitve Hrvatov na Moravskem izlet na českoslovaško. Izletniki se odpeljejo 14. septembra ob 11.35 z brzovlakom iz Zagreba na Dunaj, kjer si ogledajo mesto, potem pa se odpeljejo v Bratislavo, kjer prenesejo. Naslednjega dne se odpeljejo v Frelikov, kjer bodo prisostvovali pravljovi, zvicer pa odstopajo v Brno. V Brnu ostanejo 17. septembra čez dan, 18. septembra pa priredeje izlet v Macocho. 19. set. krejeno v Zlin, da si ogledajo Battine tovarne, iz Zlina se pa odpeljejo v Prago, kjer ostanejo dva dne, 20 in 21. septembra. Le Prague se odpeljejo v Tabor v nedeljo 23. septembra na vremejo v Zagreb. Stroški za ekskurzije znašajo 2000 Din. Petne hiše si morajo preskrbeti izletniki sami. Prijave se sprejemajo do 6. septembra.

— Šumadinski gospodarski krog zahteva zaščito. V nedeljo je bilo v Kragujevcu veliko zborovanje šumadinskih gospodarskih krogov, ki so se posvetovali, kako najti izhod iz težkega položaja. Sprejeta je bila rezolucija in izvoljen poseben odbor, ki bo nadaljeval delo za zboljšanje težkih gospodarskih razmer. V rezoluciji se zahteva uredba in zaščiti gospodarskih podjetij.

— Vreme. Vremenska napovedi pravi, da bo lepo in zmerno toplo vreme. Včeraj je po vseh krajih naša država dejevalo, najhuje naveje so imeli v Splitu, Beogradu

in Sarajevu. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 25, v Splitu in Beogradu 28, v Zagrebu 22, v Ljubljani in Sarajevu 20, Mariboru 19.6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764, temperatura je znašala 10.4. Ozraje se je torej poštemo ohladilo in zato smo dobili lepo vreme, da bi le ostalo tako več nekaj dni.

— Nesreča in nezgodne. 31letnega kroškega pomočnika Franca Majdiča iz Vel. Menesa je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva

hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva

hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva

hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva

hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva

hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva

hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva

hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva

hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva

hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva

hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva

hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva

hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva

hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva

hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva

hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Justino Vira iz Sp. Gr. Vse tri ponosnecje je prevzela v oskrbo ljubljanska bolnišnica.

— Žena ubila moža. Vasi Lukiničeva

hrdo blizu Slavonskega Broda je kmetica Jela Škinič ubila svojega moža Josipa. Pomagala ji je danes dopoldne, ko se je peljal s kolesom čez zeleniški prelaz na Tyrševe cesti, povožil vojski auto. Hlapec Lenart Loprič iz Dobrunj je včeraj neki drugi hlapec po nesreči s samokresom obstrehl v glavo. Včeraj je na ledu povozil prevozni avto 24 letno služkinjo Just

Ponson du Terrail: 97

Lepa židovka

Roman

— Da, gospod grof, — je odgovorila Sara s svečanim glasom, — gospod advokat, ki me je ščitil davi v množici razbarjenih upornikov.

— Oprostite, gospa, tega nisem vedel.

— Saj nisem še vsega povedala, — je nadaljevala Sara, — kajti temu gospodu se morate zahvaliti, da je bila osvobojena vaša nevesta.

— Res je, — je pritrdirila Antoinetta.

— Gospa pretirava pomen moje usluge, — je pripomnil Guadet.

Srečno naključje je hotelo, da je šlo vse po sreči.

— Ah, ne govorite tako, — je vzkljuknil Coarasse in segel mlademu advokatu v roko. — Ne vprašam, ali ste plemič, zadostuje mi, da ste poštenski.

Guadet je stisnil grofu roko, rekoč:

— Nisem prišel, da bi tu poslušal pokljone, golo naključje me je privedlo sem.

— Ali ste nas iskali? — je vprašal Guadet de Casterac.

— Seveda. Zvedel sem iz ust nekega častnika, da je skupina pred vojaki bežečih beguncov naenkrat izginila v ulici Mhancorado. Moj oče mi je večkrat omemjal podzemni rov med neko hišo in živinskim sejmiščem. Tako sem iskal, dokler me srečno naključje ni privedilo sem.

— Kako ste pa mogli priti do nas? — je vprašal Coarasse. — Saj so vratila zelo dobro zastražena.

— Spoznala me je vaša straža, ki me je videla davi z gospo v ulici de l'Intendance.

— A tako!

— Gospod grof Raoul de Blossac je bil namenjen v mesto? — je vprašal Guadet.

— Da, odhajal sem že, ko ste vstopili.

— Nikar se ne pokažite na ulici! — je vzkljuknil Guadet.

— Kaj se je stvar že tako raznesla?

— Seveda. Govori se o nji več, nego o napadu na Chateau Trompette.

— Kaj se pa govorji?

— Kapitan La Chaussee in ječar Coussirat sta obvestila nadrejene oblasti o nočnem napadu in pobegu iz ječe, ko so bili trije njegovi ljudje ubiti.

— Oba! In vendar sem naročil svojim ljudem, naj nikogar ne ubijajo, — je vzkljuknil Jean de Cadillac srđito.

— Da, trije so ubiti, pet pa težko ranjenih: takra je bila izguba vsega sovražnika.

— Tristo vragov! — je vzkljuknil Raoul, — stvar je resna.

— Da, tem resnejša, — je nadaljeval Guadet, — ker ljudje misijo, da je zakrivil nočno bitko grof de Blossac, da bi tem lažje dosegel svoj namen. Lahko si torej mislite, da ni varno hodi v mesto.

— Hvala vam za vaše svarilo, gospod.

— Sprejmite tudi mojo zahvalo, — je pripomnila Sara.

Guadet se je nekam v zadregi priklomil, rekoč:

— Gospoda, naj nihče izmed vas danes ne hodi v mesto. Dajte guvernerju toliko časa, da se njegova jeza vsaj malo poleže.

— O markizi de Beuasejour se ne govori? — je vprašal Raoul.

— Ne, ne, — je odgovoril Guadet začuden.

— Hvala bogu! — je vzkljuknil Coarasse.

— A zdaj, gospodje, ko sem vas posvaril, se vrnam v mesto.

— Kdaj nam prinesete nove vesti?

— Jutri okrog enajstih dopoldne.

— Na svidente, gospod, in še enkrat iskrena hvala.

— Na svidente!

Vsek je hotel stisniti mlademu, vt-

lemu advokatu roko, vsi so se prisrečno poslovili od njega.

Dan se je zdele beguncem zelo dolg. Proti večeru je nastal na trgu velik trušč. Bili so aretirani razgrajati, ki so jih izpuštili iz zapora, in zdaj so se vracači domov.

— Prijatelji, — je dejal Raoul, ko se je začelo temniti, — zdi se mi, da smo že zelo utrujeni.

— Mene že premaguje spanec, — je pritrdir Coarasse.

To je naravno po dogodkih pretekle noči, saj se je zjutraj komaj držal na nogah, — je pripomnil Aganec.

— No, gospodje in dami, čas je, da ležemo k počinku. Jutri bodo morda potrebne vse vaše sile.

— Kaj pa naši jetniki? — je vprašal Jean de Cadillac.

— Privredni Angeliko in markizo. Sicer pa ne, raje ne, sam pojdem k markizi de Beausejour.

In Raoul je odšel z Jeanom de Cadillac v sobo, kjer je bila zaprta žena markiza de Beausejour.

Cum ju je markiza zagledala, se je zaničljivo nasmejhila in vprašala:

— No, gospoda, ste se že odločili glede moje usode?

— Ne, gospa, še ne, toda preiskava teče dobro.

— Oho!

— Potolažite se, sodbe vam ne bo treba dolgo čakati.

— Hvala, gospoda! Ali smem upati, da mi bo ustrezeno, če bi prosila, da bi mi privoščili malo svetlobe?

— Obžalujem, gospa, da moram vašo prošnjo odbiti.

— Zares?

— Gladko.

Markiza je dobro vedela, da bi bilo zmanjšalo ponoviti prošnjo, in zato je molčala.

Raoul jo je pozdravil, dal je odpreti vrata in naročil dvema stražarjem, naj budno stojita na straži.

— Kaj pa Robert? — je vprašal Jean de Cadillac.

— Spi trdno.

Raoul in Jean sta odšla nazaj v sobo.

Sara in njen stric, gospodin de Saint-Hermine in starci Angelika so jo bili že davnno zapustili. Tudi Coarasse je bil že legal k počinku. V sobi so bili ostali samo še Casterac, Clodion in Camus.

— Še vedno tu, prijatelji? — je vprašal Raoul. — Tem bolje.

— Je kaj novega?

— K sreči nič, toda biti moramo previdni.

— Čujimo!

— Ceprav Jeanovi ljudje budno stojijo na straži, bi bilo dobro, če bi poskrbeli nočjo za stražo sami.

— Kdo bo prvi?

— Tisti, ki je najbolj utrujen, da se bo lahko potem dobro naspal.

— Torej boš prvi ti, Raoul, kajti tebi se najbolj poznaš doseganjem napori.

— No, tudi vam se močno poznamo.

— Mi smo davi malo zadremali, ti si bil pa ves čas na nogah, — mu je odgovoril Clodion.

— Pa naj bo, prvi bom stal na straži jaz, Jean de Cadillac, ki ni spal šestintrideset ur, pride na vrsto zadnji.

— Čemu tolika opreznost? — je vprašal Jean.

— Hm, čemu to vprašanje?

— Zdi se mi, da meni in mojim pajdašem ne zaupate, če hočete bedeti sami.

— Mojster Jean, previdnost je mati modrosti. Sicer so pa tojiji pajdaši tudi utrujeni in potrebiti počinku. Kdove, kaj nas še čaka jutri.

Jean de Cadillac se je dal pregovoriti, zavil se je v svoj plasci in legel kar na tla.

Raoul se je postavil z mečem v roki na konec hodnika na stražo. Clodion, Agenor in Camus so legli k počinku v sosednih sobah.

Vsak je veden za vse svarilo, gospod.

Sprejmite tudi mojo zahvalo, — je pripomnila Sara.

Guadet se je nekam v zadregi priklomil, rekoč:

— Gospoda, naj nihče izmed vas danes ne hodi v mesto. Dajte guvernerju toliko časa, da se njegova jeza vsaj malo poleže.

— O markizi de Beuasejour se ne govori? — je vprašal Raoul.

— Ne, ne, — je odgovoril Guadet začuden.

— Hvala bogu! — je vzkljuknil Coarasse.

— A zdaj, gospodje, ko sem vas posvaril, se vrnam v mesto.

— Kdaj nam prinesete nove vesti?

— Jutri okrog enajstih dopoldne.

— Na svidente, gospod, in še enkrat iskrena hvala.

— Na svidente!

Vsek je hotel stisniti mlademu, vt-

lemu advokatu roko, vti-

lemu advokatu roko, vti-